

Bratia a sestry,

možno najviac šokujúci verš z celého dnešného textu nachádzame hneď na jeho začiatku. Takto sebavedomo sa Pavol neprezentuje len na tomto mieste! Rovnaké slová napísal aj zboru vo Filipis. (3, 17) Máme napodobňovať Pavla? Nie je to od neho príliš trúfalé? Nespôsobil kresťanom veľa trápenia, keď ich prenasledoval a zatýkal? Je vari lepší ako iní ľudia? To tu skutočne nie je nikto lepší, z koho by sme si mohli zobrať príklad? Všetky položené otázky sú relevantné. Pavla ako vzor by sme mohli jednoznačne odmietnuť, keby nebolo druhej polovice prvého verša.

Prečo žiada Pavol, aby ho iní kresťania napodobňovali? Majú ho napodobňovať preto, lebo on napodobňuje Ježiša! Nepostavil seba ako vzor, ale odvolal sa na autoritu Krista. Tak aj my môžeme a máme napodobňovať každého, kto úprimne nasleduje Krista. Nemáme si za vzor brať dokonalých ľudí, pretože takí ľudia ani neexistujú. Sme nasledovníci Ježiša Krista a máme napodobňovať každého, kto sa odvoláva na Ježišovo učenie. Spozornieť máme vždy, keď je do popredia postavený človek. Je známe, aké skazonosné dôsledky má kult osobnosti. Človek je a zostane človekom. Človek je hriešny. Je omylný a náchylný k zlému. Nemyslíme teraz na niekoho iného, ale nastavme si sami zrkadlo. Nemôžeme byť pre iných príkladom, pretože sme sami hriešni a zároveň môžeme byť pre iných príkladom, pretože Ježiš Kristus zlomil putá hriechu. Dôležitý je Boh, ktorý sa dal svetu spoznať v Ježišovi Kristovi. Je to Boh, ktorý je láska. Ježiš Kristus nám túto lásku jasne „zhmotnil“, keď sa obetoval na kríži. Božia láska nie je abstraktná, ale reálna. Boh nás tak miloval, že dal svojho Syna. (Jn 3, 16)

Pavlova výzva z prvého verša, aby ho ostatní nasledovali, nie je hodná zavrhnutia. Je prijateľná. Aj my si za vzor berme ľudí, ktorí do popredia nestavajú seba. Napodobňujme ľudí, ktorým záleží na láske a spravodlivosti. Nemôže byť jedno bez druhého. Láska bez spravodlivosti je slepá. Spravodlivosť bez lásky je krutá. Ježiš predstavuje dokonalé spojenie lásky a spravodlivosti. Ten istý Ježiš na jednej strane vyháňa obchodníkov z chrámu a na druhej strane s empatiou dáva nádej žene cudzoložnici. Ten istý Ježiš na jednej strane hoduje s colníkmi a na druhej strane ostro kritizuje pokrytecké správanie čelných predstaviteľov svojho náboženstva. Ten istý Ježiš na jednej strane povoláva k nasledovaniu rybára Petra a na druhej strane ho rázne karhá, keď je prehnane sebavedomý. Naším vzorom nemôže byť nikto iný len jediný pravý Boh. Každý, kto Bohu s pokorou dôveruje, sa môže stať pre iných nasledovania hodným príkladom. Takým mohol byť a aj bol apoštol Pavol. Smieme nimi byť aj my pre seba navzájom. Len z Božej milosti a vedení Jeho Duchom!

Nemusíme sa báť, pretože Boh má posledné a rozhodujúce slovo. Ako aj povedal Václav Havel: *Pravda a láska zvíťazí nad ľží a nenávisťou*. Podobne ešte pred Havlom povedal Gándhí: *Keď strácam nádej, spomeniem si, že v dejinách vždy zvíťazila pravda a láska*. A niekoľko storočí pred nimi v jednom liste napísal Ján Hus: *Pravda víťazí nad*

všetkým. Dnes sa mnohí s dešpektom vyjadrujú o tzv. slniečkároch, ale ak máme nádej, tá nádej je v Bohu.

Boh je hlava. Je nad všetkým. Všetko je z Boha. (12. v.) Už v 8. kapitole Pavol uvádza, že všetko je skrze Krista. (8, 6) Aj veriacim v Ríme napísal: *Lebo z Neho, skrze Neho a pre Neho je všetko*. (11, 36)

Dnešný úsek patrí medzi najťažšie a najproblematickejšie biblické úseky. Ide hlavne o opísaný vzťah muža a ženy. Vyznieva to tak, ako keby mal muž vyššie postavenie, alebo aspoň vyššie právomoci. Pri výklade a aplikácii nesmieme prehliadať dobové pozadie. Pavol nežil mimo realitu. Vychádzal z vtedajšej spoločenskej situácie, pretože to bola jediná, ktorú poznal. Muž mal v antickej spoločnosti moc nielen nad životom svojich otrokov, ale aj nad životom svojich detí a svojej ženy. Je známe, že Pavol mal rímske občianstvo. Bolo to veľmi vzácne. Aj ženy mohli mať rímske občianstvo, ale nemohli mať politické práva. Oproti mužovi bola žena v tej dobe značne znevýhodnená. Pavol nechcel vyvyšovať muža na úkor ženy. Ak by toto bol jeho cieľ, nenapísal by v Liste Galatským: *Nie je ani Žid ani Grék, nie je ani otrok ani slobodný, nie je ani muž, ani žena, lebo všetci jedno ste v Kristovi Ježišovi*. (3, 28)

Aj v súčasnosti v niektorých kresťanských spoločenstvách musia mať ženy na bohoslužbách zakrytú hlavu a nesmú kázať. S týmto prístupom sa nestotožňujeme. Tvrdiť, že žena nemôže byť farárka je rovnako bláznivé ako povedať, že muž nemôže mať dlhé vlasy. V našej cirkvi je to skôr rarita. V nám veľmi blízkej Evangelickej českobratskej cirkvi je mnoho farárov, ktorí majú dlhé vlasy. Podobne ako v našej krajine v gréckokatolíckej alebo pravoslávnej cirkvi. Uplatňovať názor, že žena nemôže stáť vo vodcovskej funkcii je nemiestne, a hlavne v krajine, v ktorej stojí na čele rozvážna a spravodlivá prezidentka. Naším cieľom nie je daný biblický text prekrútiť, ale správne ho interpretovať pre našu dobu. Písmo sväté nie je Boh, a preto ho vykladáme. Časy sa menia, ale Boh sa nemení. Vzťah medzi mužom a ženou Pavol prirovnáva k vzťahu medzi Bohom a Kristom. Kristus je rovný Bohu a muž je rovný žene. Žena bola stvorená z mužovho rebra. (Gn 2, 21-22) Nebola stvorená z mužovej nohy, aby po nej šliapal. Nebola stvorená z mužovej hlavy, aby nad ňou vládol. Bola stvorená z mužovho boku, aby si boli po boku a boli si navzájom rovní s rovnou oporou.

Bratia a sestry, usilujme sa o pravdu a lásku vo všetkých našich vzťahoch. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Efezským v 4. k.: ...vo všetkej pokore, nežnosti a trpezlivosti, znášajte sa vospolok v láske a usilujte sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja.

Pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý ľudský rozum, nech háji a ochraňuje vaše srdcia i vaše mysle v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Amen.